

DYDAKTYKA LOGIKI NA KOGNITYWISTYCE UAM

JERZY POGONOWSKI
Zakład Logiki i Kognitywistyki UAM
pogon@amu.edu.pl

Abstrakt wystąpienia w dyskusji panelowej

Jak nauczać logiki?

Diagnoza aktualnego stanu i perspektyw edukacji logiki w Polsce

Światowy Dzień Logiki 2024, Warszawa, 14 stycznia 2024

Oferta dydaktyczna w zakresie logiki na studiach kognitywistycznych UAM jest dość bogata i obejmuje wykłady:

1. KURSOWE: *Wprowadzenie do logiki, Logika I, Logika II* (wszystkie z ćwiczeniami),
2. FAKULTATYWNE: *Logiki nieklasyczne, Logika w zastosowaniach kognitywistycznych, Metody dowodzenia twierdzeń i automatyzacja rozumowań, Metalogika, Logika algebraiczna, Logic of identity: Frege, Wittgenstein, Suszko, Reasoning, Logic and Cognition, Algorytmika, Strukturalna teoria dowodu, Zagadki logiczne i matematyczne.*

Podczas dyskusji panelowej zamierzam przedstawić informacje o przygotowywanych obecnie do druku moich pomocach dydaktycznych, związanych z niektórymi z powyższych wykładów. Mówiłem już o tym wcześniej podczas konferencji *Homo Informaticus 9.0* (Wydział Matematyki i Informatyki UAM, Poznań, 29–30 września 2023).

Swoje propozycje dotyczące nauczania logiki przedstawiłem też w artykule *Jak uczyć logiki formalnej?* [W: Janeczek, S., Tkaczyk, M., Starościc, A. (Red.) *Logika. Vol. II: Kultura logiczna*. Wydawnictwo KUL, Lublin, 281–295.], do którego odwołam się w swoim wystąpieniu podczas panelu. Moje uwagi nie wyczerpują jednak całego spektrum zagadnień logicznych, które omawiane są w naszej dydaktyce na kognitywistyce UAM. Inni nasi wykładowcy skupiają się mianowicie m.in. na: teorii dowodu, logice erotetycznej, zastosowaniach logik modalnych w modelowaniu poznania, automatyzacji dowodów i rozumowań, rozumowaniach abdukcyjnych oraz pragmatyce logicznej.

Moja dydaktyka logiki jest dość tradycyjna. Przedstawiam kilka technik dowodowych (metoda aksjomatyczna, dedukcja naturalna, tablice analityczne, rezolucja, rachunki sekwentów). Zwracam uwagę na semantyczne aspekty logiki (modele) oraz rolę wyników metalogicznych. Podkreślam twórczy charakter dowodów (plan dowodu), starając się pobudzać kreatywność słuchaczy. Traktuję logikę (za Witoldem Pogorzelskim) jako „usystematyzowany zestaw niezawodnych reguł wnioskowania”. Nie wierzę w istnienie specyficznej, całościowej „logiki języka naturalnego” i nie wierzę w istnienie przedmiotu badań „etnologiki”. Nie mam kompetencji do wypowiadania się na temat związków logiki z informatyką. Ostatnio z przykrością obserwuję znikanie (może tylko chwilowe?) zakładów uniwersyteckich zajmujących się w Polsce badaniami logicznymi.